

Täysistunto

Tiistai 12.4.2016 klo 13.59—20.29

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsästyslain 33 ja 34 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 48/2016 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 10. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään maa- ja metsätalousvaliokuntaan.

Keskustelu

19.15 **Kari Kulmala ps:** Arvoisa puhemies! Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi metsästyslakia afrikkalaisen sikaruton estämiseksi siten, että kiinteää keinovaloa voitaisiin käyttää villisian ja supikoiran metsästyksessä villisian ruokintapaikoilla. Kiitän hallitusta kaikkien metsästäjien ja sianlihan tuottajien puolesta, koska esitys on hyvä. Vieläkin parempi se tosin voisi olla.

Esityksellä on tarkoitus vähentää sikaruttoa vähentämällä villisikoja sekä supikoiria. Suomeen saapuessaan afrikkalaisella sikarutolla olisi merkittäviä taloudellisia seurauksia maamme sikataloudelle. Jos Suomessa todettaisiin yksikin tartuntatapaus sikalassa, kaikki siat kyseisessä sikalassa jouduttaisiin lopettamaan. Esityksen mukaisiin toimiin on siten tartuttava ripeästi. Kyse on suomalaisen sikatalouden tulevaisuudesta. Kyse on myös suomalaisesta kansantaloudesta. Esityksen mukaan yhden afrikkalaisen sikaruttotaudin keskimääräinen hinta-arvio kansantaloudelle olisi noin 10,5 miljoonaa euroa, vaikkakin vaihtelu voi olla hyvin suurta. Kotieläinsektorin tappiot olisivat noin 17,3 miljoonaa euroa. Olemme tälläkin hallituskaudella tehneet useita samansuuruisia tukien leikkauksia, joten ymmärrämme varmasti lukujen suuruuden. Ja kyse olisi siis vain yhden sikaruttotaudin löytymisestä maassamme. Afrikkalaista sikaruttoa ei ole vielä todettu, onneksemme, Suomessa.

Esityksellä säädettäisiin myös supikoiran metsästyksestä villisian ruokintapaikalla, koska supikoira käyttää luontaisesti ruokailupaikkoinaan samoja paikkoja kuin villisika. Supikoira voi olla siten potentiaalinen afrikkalaisen sikaruton levittäjä. Helposti unohtuu, että supikoira on Suomeen kuulumaton vieras peto, kuten minkkikin, ja levittää jo nyt tauteja, joita yritetään torjua muun muassa itärajalle pudotettavilla raivotauti-rokotesyöteillä.

Tällä hetkellä Suomessa pyydetään noin 200 000 supikoiraa vuodessa. Määrä ei riitä hillitsemään edes kannan kasvua tai leviämistä naapurimaahamme Ruotsiin. Villisikoja arvioidaan olevan noin 1 500. Kanta ehdotetaan esityksen mukaisesti puolitettavaksi, ja mielestäni tämä on oikea ehdotus. Myös supikoiramäärän minimoimiseksi tulisi tehdä rohkeita päätöksiä. Tarvitsemmekin entistä tehokkaampia ja ennakkoluulottomampia keinoja kantojen hillitsemiseksi.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 36/2016 vp

Molempien lajien pyynnin tehostamisella olisi vaikutusta luonnon monimuotoisuuden säilymisen lisäksi myös tautiriskien pienentämiseen. Mielestäni kiinteän keinovalon käytämisen tulisi olla mahdollista villisian ruokintapaikkojen lisäksi myös aina supikoiran ja minkin metsästyksessä. Tämä tehostaisi pienpetojen metsästystä sekä tekisi metsästyksestä entistä turvallisempaa hämärässä. Metsästyksen turvallisuus on kaikkien meidän etu. Riistanhoidon kannaltakin ajateltuna on epätarkoituksenmukaista, että kiinteän valon olemassaolo estäisi supikoiran ja minkin metsästyksen hämärässä.

Arvoisa puhemies! Kuten puheeni alussa kerroin, tämä hallituksen esitys on hyvä, mutta vieläkin parempi se voisi olla. Uskon, että oikein kohdistetulla tehokkaalla pyynnillä ja uudelaistilla toimenpiteillä saadaan aikaan hyviä tuloksia villisian ja pienpetojen vähentämiseksi jo lyhyessä ajassa. Yksi hyvä lakiuudistus olisi mielestäni se, että supikoiran ja minkin nahasta saisi esimerkiksi 5 euron riistanhoitopalkkion. Tämä lisäisi näiden Suomeen kuulumattomien vieraspetojen metsästystä erityisesti nuorten metsästäjien, työttömien sekä eläkeläisten toimesta. Tämä parantaisi myös metsästäjien suhtautumista supikoihin ja minkkeihin, koska nahkalle tulisi tällöin lisäarvoa. Palkkion tulisi olla verovaapa, kuten sienien ja marjojen myynnin. Uskon, että rahoitus riistanhoitopalkkioon saataisiin EU:lta tai Ruotsista, koska tarkoituksena on samalla estää pienpetojen leviäminen Ruotsiin.

19.20 Reijo Hongisto ps: Arvoisa herra puhemies! Afrikkalainen sikarutto on viruksen aiheuttama sikojen ja villisikojen verenvuotokuumetauti, johon ei toistaiseksi ole voimassa rokotetta eikä hoitoa. Tauti ei tietävästi tartu ihmiseen mutta voi tarttua sianlihatuotannossa käytettyihin tuotantoeläimiin. Tämän takia tauti on erityisen vaarallinen sianlihan tuottajillemme, joten taudin leviäminen pitää estää kaikin käytettävissä olevin keinoin. Yksi tehokkaimmista taudinestokeinoista on vähentää taudin potentiaalisia levittäjiä eli villisikoja. Suomessa on tämänhetkisen arvion mukaan noin 1 500 villisikaa, mutta kanta on voimakkaassa kasvussa.

Nyt voimassa olevassa laissa on metsästyksessä yleisesti kielletty muun muassa keino-tekoisten valonlähteiden ja kohteita valaisevien laitteiden käyttö. Lakiesityksessä ehdotetaan muutettavaksi metsästyslakia niin, että villisian ruokintapaikalla voitaisiin villisikoja ja supikoiria metsästäessä käyttää kiinteää keinovaloa. Laissa olevia asetuksenantovaltuuksia täydennettäisiin siten, että asetuksella voitaisiin säätää esimerkiksi aitauksen käyttämisestä pyyntivälineenä. Siat ja supikoirat tulevat ruokintapaikoille yleensä hämärän taikka pimeään aikaan, joten kohteen valaiseminen auttaa tarkan laukauksen ampumisessa ja tällä tavalla edesauttaa siinä, että eläin kuolee mahdollisimman nopeasti ja kivuttomasti.

Me metsästäjät tunnemme vastuumme myös tässä maataloustuotannolle merkittävässä asiassa ja haluamme osaltamme auttaa sianlihan tuottajia, jotta vaarallinen tauti ei pääsisi leviämään Suomeen.

Arvoisa herra puhemies! Pidän lakiesitystä erinomaisena ja kannatettavana.

19.22 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Hallituksen esitys metsästyslain muuttamiseksi ja tämän sikaruttoepidemian torjumiseksi tässä maassa on erittäin hyvä lakiesitys ja erittäin kannatettava. Afrikkalainen sikarutto on erittäin vaarallinen sairaus, joka on jo meidän rajoillamme tuolla etelässä ja idässäkin, ja se tarkoittaa sitä, että aito ris-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 36/2016 vp

ki sen leviämiseen Suomeen on olemassa. Tämän takia metsästystä on syytä tehostaa, ja tämän kiinteän valon käyttämistä metsästystapahtumassa pidän hyvänä ja kannatettavana.

Samalla nostaisin esille kuitenkin toisen asian, joka liittyy myös tähän erilaisten vaarallisten tautien leviämiseen Suomessa ja nimenomaan niiden torjuntaan. Metsästäjät ovat itessään erittäin hyviä luonnon hoitajia ja riistakannan hoitajia ja ovat esimerkiksi supikoiria metsästämillä poistaneet vahinkoeläimiä, riistan tuholaisia, suuren määrän vuosittain. Sama koskee minkkejä, kettuja ja niin edelleen. Pitää muistaa, että esimerkiksi rabies, vesikauhu, on maassamme edelleen olemassa oleva tauti, joka vaivaa eläinkuntaa. Varsinkin itärajallehan on levitetty näitä ruokarokotteita, jotka on pistetty esimerkiksi syötteihin, lihanpaloihin, ne kyseiset rokotteet, ja sitten kun eläimet syövät niitä, niin saavat siitä sitten rokotteen rabiasta vastaan. Pitää muistaa, että mitä tehokkaammin tässä maassa riistakantaa hoidetaan ja nämä vahinkoeläimet pidetään kurissa, sen paremmin riistakanta jak-saa ja pysyy terveenä.

Pitää muistaa sekin, että tänä päivänä susikanta on tässä maassa kasvanut aivan kohtuutoman suureksi, vaikka siitä monesti ollaan hyvin jyrkästi eri mieltä, että se on uhanalainen. Se ei ole mikään uhanalainen laji, ja pitää muistaa, että susikantakin levittää muun muassa rabiasta ja on koirien kanssa tekemisissä. Jos joku koira selviää elävänä niiden käsittelystä, mahdollisuus rabieksen levittämiseen on olemassa. Toivottavasti tässäkin asiassa päästään järkevään ratkaisuun, että susikantaakin (Puhemies koputtaa) pystytään järkevästi säätämään.

19.24 Kari Kulmala ps: Arvoisa puhemies! Suomen luontoon kuulumattomien vieraspetojen, supikoiran ja minkin, aiheuttamat ongelmat Suomen luonnolle ja sen monimuotoisuudelle ovat suuret. Molemmat ovat vesi- ja kanalintujen tappajina erittäin tehokkaita, lisääntyvät tehokkaasti sekä sopeutuvat uusiin elinympäristöihin nopeasti.

Mielestäni taajamassa luvallisella alueella tulee sallia pienpetojen pyynti elävänä pyytävillä loukuilla. Tällä hetkellä erityisesti taajama-alueet ovat pienpedoille luontaisia suoje-lualueita, koska alueilla ei saa metsästää eikä siellä ole pienpedoille luontaisia vihollisia.

Mielestäni pienpetoja pitäisi voida pyytää myös loukulla ja heti tappavilla raudoilla ilman metsästyskorttia silloin, kun kyseessä on pyytäjänä metsästysoikeuden haltija eli maanomistaja tai metsästysoikeuden vuokrannut henkilö. Tämä helpottaisi pienpetojen vähentämistä esimerkiksi kesämökkiteilla.

Molemmissa edellä mainitsemisani tapauksissa loukkuun pyydetty pienpedot kuljetet-taisiin tarvittaessa taajaman ulkopuolelle, missä ne eläinsuojelulain mukaisesti lopetettaisiin mahdollisimman nopeasti ja kivuttomasti lopetukseen soveltuvalla menetelmällä ja tekniikalla. Tämän toimenpiteen ammattitaitoinen metsästäjä hallitsee.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin maa- ja metsätalousvaliokuntaan.